

Sygn. akt IV CZ 27/21

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Mariusz Łodko (sprawozdawca)

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z wniosku E.O., R.D. i A.D.
przy uczestnictwie T.A. i H.K.
o zniesienie współwłasności nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 listopada 2021 r.,
zażalenia uczestników
na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt II Ca 714/18,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Uczestnicy postępowania T.A. oraz H.K. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 19 lutego 2019 r., oddalającego ich apelację w sprawie o zniesienie współwłasności nieruchomości. Postanowieniem z 21 grudnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia w stosunku do każdego ze skarżących na kwotę 104 400 zł (pkt 1 i 2), w konsekwencji czego odrzucił skargę kasacyjną uczestników postępowania (pkt 3). Uczestnicy postępowania wnieśli zażalenie na postanowienie. Zaskarżyli je co do punktów 1-3, zarzucając naruszenie art. 368 § 2 w zw. z art.

398²¹ k.p.c. Wnieśli o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną (art. 394¹ § 1 k.p.c.). Ustawą z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469 - dalej także „ustawa”), która weszła w życie w przeważającej części 7 listopada 2019 r., istotnie zmodyfikowano dotychczasowy reżim prawny zażalenia. W szczególności, zgodnie ze znowelizowanym art. 394 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepis ten ma również zastosowanie do postępowania przed Sądem Najwyższym toczącego się na skutek zażalenia (art. 394¹ § 3 k.p.c.). Natomiast zgodnie z art. 357 § 2¹ k.p.c., w brzmieniu dodanym również ustawą, postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd uzasadnia tylko wtedy, gdy podlega ono zaskarżeniu i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie z uzasadnieniem doręcza się tylko tej stronie, która zażądała sporządzenia uzasadnienia i doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.

Rozwiązanie to nawiązuje do art. 398⁵ § 1 k.p.c. dotyczącego postępowania kasacyjnego i warunkuje dopuszczalność zażalenia uprzednim wystąpieniem przez stronę z wnioskiem o uzasadnienie postanowienia, które ma stanowić przedmiot zażalenia, chyba że sąd odstąpił od sporządzenia uzasadnienia (art. 357 § 6 w związku z art. 394 § 2 zdanie drugie k.p.c.).

Nie budzi wątpliwości, że po doręczeniu pełnomocnikowi uczestników postępowania odpisu postanowienia Sądu Okręgowego z 21 grudnia 2020 r., zarówno uczestnicy postępowania, jak i ich pełnomocnik nie złożyli wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia i o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem. Natomiast pełnomocnik uczestników postępowania z pominięciem tego trybu złożył bezpośrednio zażalenie na postanowienie Sądu drugiej instancji. Stosownie do art. 357 § 2¹ k.p.c., zgłoszenie przez stronę żądania sporządzenia pisemnego uzasadnienia postanowienia podlegającego zaskarżeniu,

stanowi skuteczną przesłankę wniesienia zażalenia, ponieważ dopiero doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem otwiera tygodniowy termin do złożenia zażalenia na podstawie art. 394 § 2 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2020 r., IV CZ 75/20 i uchwałę Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2021 r., III CZP 59/20). Jeżeli strona nie wystąpiła z takim żądaniem, przewidzianym w art. 357 § 2¹ k.p.c., tygodniowy termin na wniesienie zażalenia nie rozpoczyna biegu, a tym samym nie jest możliwe skuteczne wniesienie zażalenia, które podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Z przedstawionych powodów, zażalenie uczestników podlegało odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 394 § 2 k.p.c.

as]

jw